

Бухгалтерський облік. Кандидат економічних наук, доцент Чебан Ю.Ю.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ, ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ ТА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Дмитро БАБЕНКО
«31» 07 2023 р.

Гарант освітньої програми
Ірина БАНСВА
«16» 06 2023 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Бухгалтерський облік»

Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 241 Готельно-ресторанна справа галузі знань 24 Сфера обслуговування
Освітній ступінь	«Бакалавр»
Семестр	5
Форма здобуття освіти	денна
Викладач	Чебан Юлія Юріївна, канд. екон. наук, доцент heban@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри обліку і оподаткування

Протокол №10 від 18.05.2023 року

Завідувач кафедри д-р екон. наук, професор

Марина ДУБИШНА

Схвалено науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету

Протокол №10 від 22.05.2023 року

Голова науково-методичної комісії

канд. екон. наук, доцент

Юлія ЧЕБАН

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту

Протокол №11 від 15.06.2023 року

Голова вченої ради д-р екон. наук, професор

Олена ШЕБАНІНА

Миколаїв
2023

<p>1.Призначення навчальної дисципліни</p>	<p>Під час здобуття освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» вивчення та засвоєння дисципліни «Бухгалтерський облік» є доцільним, оскільки передбачає на підставі законодавчо-нормативної бази вивчення та застосування на практиці корегування діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. Маючи у своєму складі теоретичні основи обліку і звітності, взаємозв'язок особливостей виробництва продукції і послуг та фінансового обліку, особливості калькулювання виготовленої продукції стає основою для впровадження сучасних систем менеджменту. Поглиблення знань у сфері документообороту, звітності та особливостей калькулювання собівартості продукції і послуг є важливим для планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p>
<p>2.Мета навчальної дисципліни</p>	<p>Метою дисципліни «Бухгалтерський облік» є здобуття майбутніми бакалаврами з готельно-ресторанної справи знань щодо організації і ведення обліку активів (запасів як сировини, готової продукції і продуктів харчування; послуг; розрахунків основних засобів в частині амортизаційних відрахувань, заробітної плати та соціальних відрахувань як статей витрат під час формування собівартості виробленої продукції та послуг), зобов'язань, оподаткування та витрат діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу, та їх звітного відображення задля формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення і комплексного розуміння питань управління господарсько-фінансовою діяльністю підприємств готельно-ресторанного бізнесу та оволодіння навичками їх практичного вирішення для підвищення ефективності виробництва, а також впровадження сучасних систем менеджменту.</p> <p>Завдання дисципліни: оволодіння студентами організаційними і методичними прийомами обліку і звітного відображення господарської та фінансової діяльності підприємств. Об'єктом дисципліни є процеси обліку активів, витрат та зобов'язань підприємств. Предметом дисципліни є об'єкти обліку; способи оцінки об'єкту; загальноприйняті облікові принципи; облікові процедури; облік окремих видів господарських операцій підприємств; звітність.</p>

<p>3. Компетенції</p>	<p>До системи компетенцій належать:</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умовЗК 01. Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 03 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>СК 01.Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності</p> <p>СК 05 Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p> <p>СК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу.</p> <p>СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу</p>			
<p>4. Заплановані результати навчальної дисципліни</p>	<p>РП 01 Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;</p> <p>РП 05 Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу</p> <p>РП 11 Застосовувати сучасні інформаційні технології для організації роботи закладів готельного та ресторанного господарства</p> <p>РП 15.Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу</p>			
<p>5.Опис навчальної дисципліни</p>	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:</p> <p>- лекції</p> <p>- практичні заняття</p> <p>- самостійна робота</p>	<p>90/3,0</p> <p>30 / 1,0</p> <p>30 / 1,0</p> <p>30 / 1,0</p>		
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		ЛЗ	ПЗ	СР
1	Сутність бухгалтерського обліку, його принципи та об'єкти	2	2	2
2	Метод бухгалтерського обліку	2	2	2

Бухгалтерський облік. Кандидат економічних наук, доцент Чебан Ю.Ю.

3	Організація ведення обліку та документообороту на підприємствах	4	4	4
4	Облік основних засобів	2	2	2
5	Облік грошових коштів та розрахунків	2	2	2
6	Облік запасів, сировини, продукції та тари. Ціноутворення.	2	2	2
7	Звітність матеріально-відповідальних осіб та інвентаризація	2	2	2
8	Облік розрахунків за виплатами працівникам та соціального страхування	2	2	2
9	Облік зобов'язань під час постачання запасів	2	2	2
10	Облік виробництва і надання готельних послуг	2	2	2
11	Калькулювання та облік собівартості продукції і послуг	2	3	4
12	Облік доходів, витрат та фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного бізнесу	2	2	2
13	Автоматизація обліку у готельно-ресторанному бізнесі	4	4	2
	Всього	30	30	30
<p>Передбачено проведення ділової гри з теми «Інвентаризація» та підготовка індивідуальних завдань з цієї теми. Здобувачам вищої освіти також пропонується участь у заходах неформальної освіти та відвідування готельно-ресторанних закладів для практичного ознайомлення з організацією обліку та автоматизованими програмами обліку.</p>				
<p>*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу.</p>				

<p>6. Порядок критерії оцінювання</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті. Поточний контроль знань та вмінь здобувачів вищої освіти з дисципліни «Бухгалтерський облік» складається з графічного диктанту з кожної теми; контролю за вирішенням практичних завдань на занятті та опитування; контрольної роботи; самостійної роботи; перевірки виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на самостійне обов'язкове опрацювання, перевірки підсумкового тестування; дебати під час усної співбесіди.</p> <p>Підсумковий контроль знань та вмінь здобувачів вищої освіти з дисципліни «Бухгалтерський облік» відбувається у формі заліку. Для здобувачів, які виявили бажання скласти залік, передбачено виконання залкового завдання.</p> <p>Порядок зарахування пропущених занять відбувається за затвердженим графіком шляхом виконання практичного завдання самостійно (або після індивідуальної консультації викладача) та захисту виконаного завдання, а також усної відповіді на графічний диктант. Якщо на практичному занятті була контрольна або самостійна робота, здобувач вищої освіти має зробити її у присутності викладача.</p> <p>Матеріал, який виносіться для обов'язкового самостійного опрацювання, здобувачі вищої освіти вивчають у вільний від занять час. Самостійна робота в обсязі 30 години складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, законодавчо-нормативної бази, а також підготовки до практичних занять і виконання окреслених завдань. Завдання, які винесено на самостійне опрацювання, мають бути захищені та оцінені. Оцінка входить у 60-100 балів.</p>
--	--

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти					
Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		min	max	min	max
Аудиторна робота, зокрема: графічний диктант	13	1	1	13	13
ошигування, вирішення практичних завдань	13	1	1	13	13
самостійна робота	1	5	10	5	10
контрольна робота	1	5	10	5	10
Захист робіт, які виписані на самостійне опрацювання	13	1	2	13	26
Індивідуальне завдання	2	2	6	4	12
Підсумкове тестування	1	5	10	5	10
Усна співбесіда	1	2	6	2	6
Поточний контроль				60	100
Підсумковий контроль (залік)				10	20
Всього по навчальній дисципліні				60	100
Участь у заходах неформальної освіти за наявності документального підтвердження				3	5
Індивідуальне завдання				1	8

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика курсу

Політика курсу визначається системою вимог, які висуваються до здобувачів вищої освіти під час вивчення дисципліни та ґрунтуються до триманні правил академічної доброчесності та корпоративної етики. До здобувача вищої освіти висуваються наступні вимоги: виконання мінімального обсягу всіх передбачених завдань; відпрацювання всіх пропущених (з причини або без) занять за графіком відпрацювань у дні консультацій викладача https://www.mnau.edu.ua/faculty-off/kaf-oblik/#header_graf; дотримання принципів академічної доброчесності; недопущення плагиату; активна участь у роботі на занятті; наявність для

роботи на практичному занятті передбачених практичних завдань, які розміщено у СДН Moodle; обов'язкова участь в усіх видах поточного контролю. Враховуються активність здобувачів щодо використання інформаційних технологій та інновацій у підготовці до занять, використання можливостей участі у науковій роботі та неформальній освіті.

Стягнення за порушення принципів академічної доброчесності під час навчання та проходження підсумкового контролю (плагіат, фальсифікація, списування тощо): повторний контроль; зниження оцінки; попередження адміністрації факультету.

3. Інформаційні джерела

1. Карпенко Р. В. Облік, калькуляція і звітність у закладах ресторанного господарства [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Р. В. Карпенко, В. М. Кузнецов, Н. Г. Салогуб. - Харків : Світ Книг, 2021. - 288 с.
2. Давидюк Т.В., Манойленко О.В., Ломаченко Т.І. Бухгалтерський облік : навч. посібник. Харків : Видавничий дім «Гельветика». 2016. 392 с.
3. Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Є.Б. Бухгалтерський облік у схемах і таблицях : навч. посібник. Київ : «Центр учбової літератури». 2017. 340 с.
4. Осмятченко В.О., Тесленко Т.І., Герасименко О.М. Бухгалтерський облік : навч. посібник. Київ: Простобук. 2017. 552 с.
5. Соболев В. М., Косата І. А., Розіт Т. В. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2018. 222 с.
6. Кушник П. О., Коваль Л. І., Макарук Ф. Ф. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. Львів : Видавництво ПП "Магнолія 2006", 2018. 504 с.
7. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Л. М. Янчева, Н. С. Акімова, О. В. Топоркова, Т. А. Наумова, Л. О. Кирильова, Герасимова Н.С., М.О. Ільченко. – Х.: ХДУХТ, 2015.
8. Бухгалтерський облік у готельно-ресторанному бізнесі. Збірник практичних завдань та тестів для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» / Шеховцова Д.Л., Камінерська А.І. – Х.: ХДУХТ, 2018. – 40 с.
9. Чабанюк О. М., Кузьмінська К. І. Облік і оподаткування у торгівлі та підприємствах ресторанного бізнесу. Навч. посіб. / О. М. Чабанюк, К. І. Кузьмінська – К.: Алерта, 2019. – 214 с.
10. Пліса В. Й., Пліса З. П. Бухгалтерський облік : підручник 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: Видавництво ІННБК „АТБ”, 2020. – 440 с.
11. Косяк А. П. Бухгалтерський облік II : навч. посібник / А. П. Косяк, А. В. Зубенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. - Харків : ХНУМП ім. О. М. Бекетова, 2020. – 327 с.
12. Бухгалтерський облік [Електронний ресурс] :

методичні рекомендації для виконання індивідуальних завдань здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПІ «Готельно-ресторанна справа» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» заочної форми здобуття вищої освіти / уклад. Ю.Ю. Чебан – Миколаїв : МІАУ, 2023. – 26 с.

Допоміжна література

1. Організація готельного господарства С.І. Байлик, І.М. Писаревський / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

2. Бухгалтерський облік в торгівлі та рестораноному господарстві [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://pidruchniki.com/1588072859638/buhgalterskiy-oblik-ta-audit/buhgalterskiy-oblik-v-torgivli-ta-restorannomu-gospodarstvi>

3. Управлінський облік витрат операційної діяльності підприємств готельно-ресторанного комплексу [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / Волковська Яна Віталіївна ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків, 2018. - 22 с.

4. Бухгалтерський облік готельних послуг // Журнал «Вісник податкової служби України» / [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/DG090422.html

5. Готельні послуги: організація діяльності, облік доходів та витрат / Вісник / Офіційне видання державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/5521?issue=126>

6. Облік та аудит витрат підприємств ресторанного господарства: управлінський аспект [Текст] : монографія / [Л. М. Янчева та ін.] ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2017. - 222.

7. Мороз М., Писарева Л., & Курденко, О. (2022). УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ: УНІФІКОВАНА СИСТЕМА РАХУНКІВ USA11. *Матеріали конференції МНЛ*, (23 вересня 2022 р., м. Дніпро), 30–32.

8. Y.Cheban, S.Syrtseva. Force majeure circumstances in the contract: information and accounting support. *Modern Economics*. 2023. Випуск 39 (2023). <https://modecon.mnau.edu.ua/arhiv/>

9. Dubinina M., Sytseva S., Cheban Y., Lohova O., Dubinin V., Khomiak N. ORGANIZATION OF ACCOUNTING IN THE COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION: CURRENT PROBLEMS AND PROSPECTS OF IMPROVEMENT. *ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ*. 2022 №2 (43). pp. 271-277.

10. Дубініна М.В., Чебан Ю.Ю. Електронна облікова документація та цифровий документообіг на підприємстві. *Нові інформаційні технології управління бізнесом*: збірник тез VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Київ, 15 березня 2023 р.). – Київ : Спілка автоматизаторів бізнесу, 2022. С.46-48.

11. Чебан Ю., Калюжна М. РРО та туристичний збір :

питання без відповідей *Тренди розвитку менеджменту, фінансів та бізнес-технологій в умовах формування сучасної економіки та суспільства*: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (30 листопада 2022 року) – Київ : Міжнародний європейський університет. – 2022 – С. 308-312.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України URL: www.rada.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України URL: www.kmu.gov.ua
3. Міністерство фінансів України URL: www.minfin.gov.ua
4. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
5. Миколаївський національний аграрний університет URL: <http://oblik.mnau.edu.ua/>

Законодавчо-нормативні акти

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
2. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
4. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: наказ Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 № 373 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07#Text>
5. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами: наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 17.06.2003 N 157. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0157569-03#Text>
6. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>.
7. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>
8. Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

9. Кодекс законів про працю України : закон України від 10.12.1971 № 322-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

11. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

12. Податковий Кодекс України : закон України від 02 грудня 2010 р. № 2755 – VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Виграти» : наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>.

15. Про Державний бюджет України на 2022 рік : закон України від 22.12.2011 № 4282-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#Text>

16. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів: наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007р. № 2 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002201-07#Text>

Рекомендовані офіційні сайти

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua

2. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua

3. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua

4. Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу www.minagro.gov.ua

5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sts.gov.ua/>

6. Миколаївський національний аграрний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oblik.mnau.edu.ua/>

9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами

За умови наявності особливих потреб необхідно звернутися до проректора з науково-педагогічної та виховної роботи і підвищення кваліфікації Наталі Шарати +380 (512) 34-01-36 sharata@mnau.edu.ua

В університеті вхід облаштовано пандусом. С кнопка виклику червоного. С відповідають особи, які організують освітній процес (декан, заступники декана, куратор).

Можливість дистанційного (або очно-дистанційного)

	<p>навчання через систему Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2736 – лекційний матеріал, практичні завдання, завдання на самостійне опрацювання);</p> <ul style="list-style-type: none"> - платформу онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо; - електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2735); - аудіо- та відеоповідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо; - спілкування через електронну пошту (cheban200180@ukr.net ; cheban@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок; - залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі; - індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни; - можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).
10. Доступ до матеріалів навчання	https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2735

Силабус навчальної дисципліни розроблено:
канд.екон.наук, доцент

Юлія ЧЕБАН